

Страсбург, 18 листопада 2024 року

CEPEJ (2024)9

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОСУДДЯ
(CEPEJ)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПУБЛІКАЦІЇ СУДОВИХ РІШЕНЬ В ІНТЕРНЕТІ З МЕТОЮ
ПОГЛИБЛЕННЯ ПРАВОВИХ ЗНАНЬ**

*Документ прийнятий CEPEJ на 43-му пленарному засіданні
(Страсбург, 3–4 грудня 2024 року)*

Зміст

Методичні рекомендації щодо публікації судових рішень в інтернеті з метою поглиблення правових знань	3
I. Вступ	3
II. Контекст	3
A. Відкрите та прозоре правосуддя	3
B. Легітимність судової влади та довіра суспільства до судової системи	4
C. Кращий доступ до інформації, правосуддя та правових знань	4
III. Загальні принципи	5
IV. Рекомендації	5
A. Етика та сталий розвиток	5
Рекомендація № 1 щодо поваги до прав людини та принципу прозорості	5
Рекомендація № 2 щодо отримання та збереження	6
Рекомендація № 3 щодо ощадливого розвитку та екологічної сталості	6
B. Наявність та повнота	6
Рекомендація № 4 щодо повноти наданої інформації	6
Рекомендація № 5 щодо категоризації та маркування	7
C. Доступність	7
Рекомендація № 6 щодо публікації в інтернеті	7
Рекомендація № 7 щодо пошукових функцій	8
Рекомендація № 8 щодо розширених функціональних можливостей та користувацького досвіду	8
Рекомендація № 9 щодо надання судових рішень у форматі, придатному для машинного зчитування	9
D. Безпека	9
Рекомендація № 10 щодо кібербезпеки	9
Рекомендація № 11 щодо захисту даних користувачів	10
Рекомендація № 12 щодо анонімізації та псевдонімізації	10
E. Організація	11
Рекомендація № 13 щодо управління публікаціями	11
Рекомендація № 14 щодо проєктування та розроблення	11
Рекомендація № 15 щодо людського капіталу та навчання	12
Рекомендація № 16 щодо постійного вдосконалення процесів	12
Додаток I: Перелік документів	13
Додаток II: Глосарій	14
Додаток III: Скорочення	17
Додаток IV: Контрольний перелік питань щодо організаційної структури для оприлюднення судових рішень в інтернеті та доступу до правових знань	18

Методичні рекомендації щодо публікації судових рішень в інтернеті з метою поглиблення правових знань

I. Вступ

1. Ці рекомендації стосуються розроблення та впровадження правової онлайн-бази даних, зокрема судових рішень, а також доступу громадськості до цієї бази даних.

2. Публікація судами найвищої інстанції (верховними судами) своїх рішень, повністю або частково, а також, можливо, добірки «провідних» справ інших судів нижчих інстанцій, відібраних відповідними підрозділами судів та/або за пропозицією судді, який їх підписав, є давньою традицією в Європі. У країнах загального права публікація судової практики, як правило, є більш поширеною та зазвичай здійснюється приватними або неприбутковими організаціями. У минулому труднощі, пов'язані зі створенням вичерпної бази даних судової практики (дуже велика кількість рішень, переважно паперовий характер документів, проблеми зі зберіганням і публікацією), могли призвести до створення баз даних з обмеженим змістом (наприклад, вибірка рішень Верховного суду або їх огляд) і пошукових систем, заснованих на принципах права, або огляд.

3. Нині доступність судових рішень в електронній формі, а також потужний запит з боку громадськості та правничої спільноти на прозорість і повний доступ до інформації відкривають нові можливості.

4. Ці рекомендації містять практичні поради – методологічного, технічного та організаційного характеру – для держав щодо розроблення, впровадження та використання відповідних баз даних із метою встановлення спільних рамок, заснованих на повазі до прав, гарантованих Європейською конвенцією з прав людини (ЕКПЛ), Рамковою конвенцією Ради Європи про штучний інтелект, права людини, демократію та верховенство права (CETS № 225), а також з урахуванням захисту персональних даних відповідно до Конвенції Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (CETS № 108), принципів, викладених у Європейській етичній хартії щодо використання штучного інтелекту в судових системах та їхньому середовищі (Хартія CEPEJ), і Регламенту (ЄС) 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про встановлення гармонізованих правил щодо штучного інтелекту.

5. Із цією метою наведені настанови адресовані органам, відповідальним за здійснення правосуддя, судам та іншим компетентним органам, що виконують судові функції, фахівцям, зокрема юристам-практикам, і сторонам судових проваджень.

6. Ці рекомендації були підготовлені Робочою групою CEPEJ з питань кіберправосуддя та штучного інтелекту (CEPEJ-GT-CYBERJUST) за участю експертів¹. Вони ґрунтуються на численних документах, що стосуються цифрової трансформації правосуддя та використання штучного інтелекту, розроблених різними органами Ради Європи та іншими міжнародними організаціями. Важливою базою знань також став аналіз анкети, поширеної серед держав-членів через Європейську мережу кіберправосуддя (ECN)².

II. Контекст

A. Відкрите та прозоре правосуддя

7. Демонстрація відкритості та прозорості у здійсненні судочинства є необхідною умовою дотримання основоположних принципів демократії, зокрема принципів верховенства права та

¹ Проєкт методичних рекомендацій ґрунтується на роботі Радо Брезовара (Верховний суд Словенії), Агати Чевц (Верховний суд Словенії), П'єтро Данна (Болонський університет), Сімони Гінзбург (незалежний консультант), Александра Паланко (Ліонський католицький університет), Моніки Пальмірані (Болонський університет), Сальваторе Сап'єнца (Болонський університет), Джулії Вендітті (Болонський університет).

² <https://www.coe.int/en/web/cepej/european-cyberjustice-network>

справедливого судового розгляду. ЄСПЛ наголошує на важливості прозорості судового процесу, вимагаючи, щоб «кожен мав право на справедливий і публічний розгляд справи», що «рішення проголошуються публічно» та що преса і громадськість можуть бути усунені від судового розгляду лише у виняткових випадках (стаття 6 ЄКПЛ).

8. Прозорість гарантує контроль над судовою системою з боку громадськості, учасників судових процесів та державних інституцій. Саме тому конституції багатьох держав вимагають, щоб судові рішення були вмотивованими та опублікованими, щоб кожен міг оцінити причини й логіку рішення, а також його відповідність закону. Прозорість має важливе значення, якщо судові рішення може бути оскаржене. Публікація судових рішень дає можливість вивчити «закон у дії» і, відповідно, зрозуміти правильність тлумачення закону та його застосування.

9. Відкрите та прозоре правосуддя відіграє центральну роль у просуванні й поширенні правильного розуміння права, зміцнюючи принцип правової визначеності. Доступність судових рішень для громадськості дає змогу зрозуміти правові наслідки своїх дій, що позитивно впливає на суспільство та економіку.

10. Відкрите та прозоре правосуддя також важливе для правників. Знання і розуміння судової практики необхідне суддям для правильної оцінки та вирішення справ, адвокатам і юристам – для правильної оцінки та вирішення справ, розроблення відповідних стратегій та захисту своїх клієнтів.

В. Легітимність судової влади та довіра суспільства до судової системи

11. Легітимність судової влади є ще однією передумовою належного функціонування судової системи. СЕРЕЖ акцентує, що відсутність довіри та легітимності судів може мати значні побічні ефекти: «судові рішення не виконуються, співпраця із судами не забезпечується, а верховенство права ставиться під загрозу» (Звіт про оцінку європейських судових систем СЕРЕЖ, цикл оцінювання 2022 року, с. 103)³.

12. Важливо, щоб суди «відповідали потребам і очікуванням користувачів правосуддя», до яких належать «сторони у спорі, правопорушники, потерпілі та свідки, а також правничі професіонали – адвокати, прокурори, експерти тощо» (там само).

13. Більша прозорість, зокрема шляхом оприлюднення судових рішень, сприяє підвищенню довіри громадськості, оскільки дає змогу ширше здійснювати зовнішній контроль за належним функціонуванням судової системи, водночас зменшуючи сприйняття судової влади як недоступної та закритої «касти».

14. Потреба у зміцненні легітимності правосуддя посилилася після пандемії COVID-19, яка продемонструвала необхідність інвестування у цифровізацію та розроблення інструментів, орієнтованих на користувача. Інформаційні технології «можуть адаптувати способи поширення інформації та створити стале двостороннє спілкування з користувачами», що підвищує їхню задоволеність, сприяє наданню більш якісних і ефективних послуг правосуддя та водночас підсилює легітимність судової системи (там само, с. 110).

С. Кращий доступ до інформації, правосуддя та правових знань

15. Забезпечення кращого доступу до інформації про законодавство та його застосування є необхідним завданням для демократичних країн. Доступ до цієї інформації та до правових знань загалом є необхідною умовою для належного функціонування суспільства, оскільки гарантує високий ступінь впевненості щодо правових наслідків дій людей.

16. Доступ до інформації про законодавство, судову практику та судові тлумачення правових норм є важливим інструментом реалізації права на доступ до правосуддя, яке є основоположним принципом демократії.

³ <https://rm.coe.int/cepej-report-2020-22-e-web/1680a86279>

III. Загальні принципи

17. Наведені принципи лежать в основі онлайн-публікації судової практики та доступу до правових знань.

18. **Публікація з дотриманням прав людини:** публікація судових рішень і їх підготовка в цифровій формі повинні здійснюватися з повагою до прав людини, демократичних принципів та верховенства права, включно з правом на справедливий судовий розгляд, незалежністю суддів і кримінальним процесуальним законодавством кожної держави-члена. Зокрема, онлайн-реєстр судових рішень не повинен допускати маніпуляцій або застосування технічних «інформаційних бульбашок» (filter bubbles), а також не має обмежувати автономний доступ до правової інформації через пошукові системи.

19. **Доступ до рішень відповідно до критеріїв, які поважають справедливість між користувачами, неупередженість та недискримінацію:** доступ до судових рішень повинен гарантувати справедливість між користувачами, неупередженість у поданні інформації та недискримінацію, незалежно від критеріїв попереднього відбору або фільтрів, які використовує пошукова система.

20. **Відповідальні, зрозумілі та прозорі критерії пошуку:** пошук повинен бути завжди виправданим з погляду надійності (наприклад, право на забуття), критеріїв, прийнятих пошуковою системою (наприклад, класифікація) та прозорості політики управління документами.

21. **Орієнтованість на користувача:** необхідно враховувати різні потреби користувачів (суддів, адвокатів, журналістів, громадян тощо) щодо доступу до правової інформації, зручності пошуку, прозорості, легкості перегляду та зрозумілості.

22. **Технічна нейтральність обраних рішень:** рішення не повинні надавати перевагу певній технології чи постачальнику, а мають бути нейтральними, відкритими, інклюзивними та спрямованими на мінімізацію цифрового розриву.

IV. Рекомендації

A. Етика та сталий розвиток

Рекомендація № 1 щодо поваги до прав людини та принципу прозорості

23. *Повага принципів прав людини та прозорості і їх просування сприяють зміцненню довіри громадськості до судової системи. Це гарантує збереження цілісності й легітимності системи правосуддя, передбачуваності закону та рівності учасників судового процесу.*

24. Держави повинні забезпечити ефективний захист прав людини та основоположних свобод у цифровому середовищі відповідно до Рекомендації CM/Rec(2018)2 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо ролі та обов'язків інтернет-посередників. Із цією метою слід створити постійну робочу групу для вивчення та моніторингу ризиків і можливостей, пов'язаних з етичними питаннями й питаннями прав людини, що стосуються обміну і повторного використання судових рішень та/або судової інформації, з особливим акцентом на поточні й потенційно майбутні застосування штучного інтелекту, з дотриманням Конвенції № 108.

25. Методи та критерії, що використовуються для відбору, маркування, узагальнення, класифікації, об'єднання або групування подібних судових рішень, присвоєння оцінки релевантності й надання пропозицій (у тому числі тих, що генеруються віртуальними помічниками під наглядом користувача), мають бути пояснені прозоро та якомога чіткіше, а також повинні бути доступними кінцевим користувачам на порталі. Зокрема, про будь-яке використання штучного інтелекту слід чітко повідомляти.

26. Негайне оприлюднення є фундаментальним для реалізації принципів доступності, прозорості та послідовності. Проте щоб забезпечити дотримання права на справедливий суд, судові рішення не повинні публікуватися до того, як про них будуть повідомлені зацікавлені сторони.

27. Відповідальні органи влади повинні сприяти підвищенню обізнаності юристів і громадськості про важливість публікації судової практики.

Рекомендація № 2 щодо отримання та збереження

28. Судові рішення, що публікуються онлайн, повинні бути надійними та довготривалими, шляхом їх безпосереднього отримання із судових інформаційних систем і супроводження відповідними метаданими. Слід заохочувати використання структурованих форматів і стандартів довгострокового збереження для забезпечення цілісності інформації незалежно від розвитку технологій, що гарантує не лише постійну доступність даних, а і їх майбутню інтероперабельність.

29. Бажано, щоб судові рішення отримувалися безпосередньо з автоматизованої системи документообігу, у якій вони були створені, у вигляді структурованих даних, придатних для машинного зчитування⁴, і публікувалися в такому ж форматі. Файли мають супроводжуватися набором відповідних метаданих.

30. На національному та міжнародному рівнях слід визначити стандарти довгострокового збереження, які даватимуть можливість зберігати цифрові судові рішення навіть після завершення життєвого циклу нині застосовуваних інформаційно-комунікаційних технологій⁵.

Рекомендація № 3 щодо ощадливого розвитку та екологічної сталості

31. Бази даних судових рішень мають забезпечувати сталий у часі доступ до значних обсягів судових рішень, зокрема з урахуванням їхнього екологічного та економічного впливу.

32. З метою уникнення непропорційних витрат і надмірного споживання ресурсів, зокрема при роботі алгоритмів штучного інтелекту, держави повинні дотримуватися принципу ощадливості під час розроблення інструментів: у виборі технологій, архітектури системи, обсягу документів (наприклад, шляхом уникнення надання файлів у форматі PDF як додатків) тощо.

В. Наявність та повнота

Рекомендація № 4 щодо повноти наданої інформації

33. Всеохопність забезпечує доступність важливих аспектів діяльності судової системи для громадськості та правничої спільноти. Такий підхід зміцнює довіру до судової системи й надає можливість громадського контролю за роботою судів.

34. Онлайн-публікація всіх рішень усіх судів має бути визначена як мета.

35. Нефільтрована онлайн-публікація судових рішень повинна надавати користувачам можливість самостійно визначати серед усіх опублікованих рішень ті, що є для них найбільш релевантними, через безпечну й авторитетну систему категоризації та маркування.

36. Публікація документів, відмінних від самих судових рішень, таких як ухвали у процесуальних питаннях, рішення про застосування судових заходів (заборони, арешти майна, запобіжні заходи тощо), а також неповні рішення (наприклад, рішення, оскаржені в апеляційному порядку, або проміжні ухвали), може суттєво сприяти забезпеченню прозорості роботи судової влади та єдності судової практики.

37. Судова практика європейських і міжнародних судів також має публікуватися на національних платформах.

38. Публікація рішення може супроводжуватися його резюме, але завжди повинна містити повний текст.

⁴ Наприклад, XML, HTML, ODF, JSON або RDF.

⁵ XML є рекомендованим стандартом для цієї мети і для розроблення додатків для майбутнього використання машинами.

Рекомендація № 5 щодо категоризації та маркування

39. *Необхідно запровадити мінімальні стандарти для категоризації та маркування судових рішень, опублікованих в інтернеті. Визначення збалансованих словників та їх постійне оновлення гарантують, що правова інформація маркується у спосіб, який є релевантним, адаптивним та еволюційним. Ці запобіжні заходи не лише забезпечують точну та вичерпну категоризацію, але й покращують доступ до правових даних і їхню інтероперабельність із часом.*

40. Робочі групи на національному та міжнародному рівнях, включно з представниками юридичних професій, повинні сприяти ухваленню стандартів для технічних метаданих. Це передбачає широке застосування таких інструментів, як ELI (Європейський ідентифікатор законодавства) та ECLI (Європейський ідентифікатор судової практики).

41. Необхідно розробити тезаурус, зокрема механізми постійного оновлення. Цей тезаурус повинен відповідати чинним юридичним кваліфікаціям і класифікаціям, забезпечуючи збалансовану та вичерпну категоризацію, уникаючи зосередження виключно на темах, які найчастіше розглядаються в прецедентному праві або які найчастіше шукають користувачі.

42. Базовий тезаурус, що використовується національними порталами для категоризації, повинен бути затверджений і регулярно переглядатися особами, відповідальними за базу даних, у співпраці з представниками судової системи та юристами, щоб він міг розвиватися відповідно до нового законодавства.

43. Категоризація та маркування повинні бути узгодженими з усіма пов'язаними рішеннями (наприклад, протягом життєвого циклу справи).

С. Доступність

Рекомендація № 6 щодо публікації в інтернеті

44. *Необхідно створити єдиний національний портал або вебсайт для ознайомлення із судовими рішеннями, що гарантуватиме ефективний та інклюзивний доступ. Прозорість та довіра до судової системи передбачає вільний доступ громадськості до рішень, що сприяє створенню системи правосуддя, яка є більш зрозумілою, відкритою і пов'язаною з потребами громадян та експертів.*

45. Легкий доступ до судових рішень має бути забезпечений на національному рівні за допомогою єдиного portalу або вебсайту для всіх судових рішень усіх судів. Такий доступ повинен дозволити будь-кому, в тому числі людям з інвалідністю або з недостатніми технічними навичками, здійснювати пошук та ознайомлення із судовими рішеннями.

46. Доступ до порталів має бути легким, без попередньої реєстрації і безкоштовним. Відповідно до принципу пропорційності та мінімізації⁶, будь-яка реєстрація користувачів, що дозволяє отримати доступ до певних розширених функцій, повинна вимагати лише ті персональні дані, які є суворо необхідними.

47. На порталах має бути чітко видно статус рішення, особливо якщо воно не є остаточним або було скасоване. Там, де це можливо, статус судового рішення повинен оновлюватися автоматично.

48. Усі попередні рішення впродовж життєвого циклу справи, а також будь-які інші рішення, що змінили статус опублікованого судового рішення, мають бути легко ідентифіковані та доступні для перегляду в режимі онлайн.

49. Судові рішення мають надаватися у форматі, придатному для пошуку тексту (наприклад, HTML, XML) із механізмами гіперпосилань, що використовують постійні уніфіковані ідентифікатори ресурсів (URI) для посилань на будь-яке рішення або правовий стандарт, на який робиться

⁶ Див. статтю 5 с) Регламенту (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних і про вільний рух таких даних та статтю 5 с) Конвенції № 108.

посилання⁷.

Рекомендація № 7 щодо пошукових функцій

50. Високопродуктивні пошукові функції, що пропонують різні варіанти пошуку, мають бути впроваджені. Оптимізація пошукових можливостей є ключовою для ефективного доступу до судових рішень онлайн. Це сприяє прозорості та ефективності, надаючи користувачам повну, релевантну інформацію відповідно до їхніх потреб.

51. Пошуковий функціонал має містити кілька каналів пошуку, зокрема пошук за вільним текстом та за структурованими даними в поєднанні з логічними операторами (Boolean operators). Структуровані дані повинні охоплювати детальні застосовні національні та міжнародні нормативні акти, а також словник категоризації, ключові слова й будь-які доступні мітки.

52. Пошук рішень також має здійснюватися за їхнім номером ECLI (за наявності) та відповідними метаданими. Для просування єдиної системи посилань суддям рекомендується використовувати цей номер при цитуванні інших рішень у своїх постановках.

53. Створюючи пошукові запити, користувачі повинні мати можливість одразу бачити, скільки рішень відповідають заданим фільтрам, щоб ще до ознайомлення з результатами вирішити, чи потрібно їм уточнити пошук.

54. Користувачі повинні знати, чи здійснюється вільний текстовий пошук за повними текстами чи за рефератами, і завжди повинен бути доступний повнотекстовий пошук.

55. Коли стратегії класифікації застосовуються в дизайні пошукової системи для полегшення пошуку інформації, важливо забезпечити вичерпність результатів пошуку після фільтрації.

56. Повинна бути можливість зберігати та анотувати результати пошуку.

57. Інструменти пошуку та представлення результатів мають бути адаптовані для залучення різних користувачів з різними здібностями відповідно до керівних принципів і стандартів Ініціативи з вебдоступності (WAI)⁸.

58. Користувачі повинні знати, чи керуються пошукові системи штучним інтелектом і чи мають вони доступ до «алгоритмів пошуку». У всіх випадках модель, підхід і параметри алгоритму пошуку повинні бути чітко сформульовані та пояснені відповідно до принципу прозорості.

Рекомендація № 8 щодо розширених функціональних можливостей та користувацького досвіду

59. Необхідно запровадити розширені функції пошуку, насамперед для зареєстрованих користувачів. Впровадження проактивних та персоналізованих інструментів пошуку, а також технологій, які покращують користувацький досвід, сприяє підвищенню ефективності доступу до судових рішень шляхом оптимізації релевантності результатів пошуку та полегшення вивчення судових даних, зокрема за допомогою штучного інтелекту.

60. Зареєстровані користувачі повинні мати доступ до розширених функціональних можливостей, робити персоналізовані запити та отримувати сповіщення, що відповідають цим запитам, за допомогою обраних ними засобів зв'язку, коли ухвалюються нові рішення, що відповідають запитуваним критеріям, або змінюється статус наявних рішень.

61. Також можуть бути створені проактивні канали комунікації, такі як вебканали⁹ або електронні листи.

⁷ «Постійний» означає, що ідентифікатор ніколи не змінюється із часом і що він відповідає певним правилам. Дивіться:

<https://joinup.ec.europa.eu/collection/semic-support-centre/document/10-rules-persistent-uris>

⁸ <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/fr>

⁹ Європейський суд з прав людини використовує RSS для поширення оновлень рішень, що стосуються кожної держави-члена Ради Європи. Просте доповнення до браузера, що використовується для роботи в Інтернеті, дозволяє передплатникам отримувати оновлення і просто натискати на гіперпосилання, щоб отримати доступ до відповідних рішень.

На основі попередньо визначених категорій (наприклад, термінів основного тезаурусу), можливо, на основі збережених запитів, користувачі можуть отримати доступ до інформації.

62. Слід передбачити вдосконалені інструменти (наприклад, розмовні чатботи) для покращення пошуку документів або доступу до згенерованих штучним інтелектом резюме рішень щодо певного правового аспекту чи стану справ. Ці інструменти повинні базуватися на надійній методології, яка має бути сертифікована та протестована відповідно до стандартів Конвенції Ради Європи № 108 та Регламенту (ЄС) 2024/1689.

Рекомендація № 9 щодо надання судових рішень у форматі, придатному для машинного зчитування

63. Судові рішення у форматі, придатному для машинного зчитування, і судові метадані у форматі відкритих даних повинні бути максимально доступними, а їх повторне використання має регулюватися відповідними ліцензіями. Це сприяє прозорості та розвитку відкритої науки, водночас забезпечуючи дотримання правових, етичних принципів і прав людини, зокрема принципу рівності сторін.

64. На онлайн-платформі слід передбачити окремий розділ, який дозволяє масове завантаження рішень і метаданих¹⁰. Доступ до всіх рішень та відповідних метаданих, за можливості, повинен надаватися через інтерфейс прикладного програмування (API).

65. Повторне використання даних і комп'ютерний аналіз інформації (включно з індексацією пошуковими системами) мають регулюватися відкритою ліцензією, яка містить юридичний висновок щодо відповідності правовим, етичним принципам і принципам захисту прав людини. Ліцензії на комп'ютерний аналіз повинні розрізняти комерційне використання та використання для досліджень і некомерційних цілей.

66. Розширення наборів метаданих, що супроводжують судові рішення, і підвищення деталізації полів для рішень, які надаються у форматі, придатному для машинного зчитування, може допомогти у створенні візуалізацій та статистичних даних цінної інформації та виявленні прихованих знань у сфері права. Усі статистичні матеріали та результати візуалізації повинні супроводжуватися оригінальними наборами даних / документами, які їх згенерували, та поясненням методології, використаної для їх підготовки.

D. Безпека

Рекомендація № 10 щодо кібербезпеки

67. *Необхідно впроваджувати превентивні заходи кібербезпеки для онлайн-опублікування судових рішень. Сайти чи портали, на яких оприлюднюються судові рішення, містять конфіденційну інформацію. Тому вони можуть стати об'єктами зловмисних кібератак: викрадення даних, переривання роботи або саботажу, зміни чи маніпулювання змістом рішень з метою дезінформації тощо.*

68. Необхідно запроваджувати належні заходи кібербезпеки для захисту інструментів публікації судових рішень, зокрема для управління інцидентами витоку даних і запобігання будь-яким можливим змінам судової практики. Слід передбачити план безперервності роботи та служб аварійного відновлення.

¹⁰ Переважно відповідно до профілю застосування для порталів даних в Європі (DCAT-AP), заснованого на словнику Каталогу даних (DCAT) для опису наборів даних державного сектору в Європі, що уможливило пошук наборів даних на порталах даних та покращує пошук даних державного сектору через кордони та сектори.

Рекомендація № 11 щодо захисту даних користувачів

69. *Персональні дані користувачів порталів для онлайн-опублікування судових рішень повинні бути захищені шляхом обмеження ризиків алгоритмічного профілювання та несанкціонованого збору даних про пошукові запити сторонніми інструментами з метою захисту приватності, запобігання несанкціонованому стеженню та можливій дискримінації, пов'язаній із застосуванням алгоритмічних систем. Такі заходи мають забезпечувати дотримання стандартів захисту прав людини, щоб зміцнити довіру користувачів до цифрових судових систем.*

70. Ризики несанкціонованого використання персональних даних, зібраних порталами для онлайн-опублікування судових рішень, пов'язані з можливістю профілювання, яке стає можливим завдяки алгоритмічним системам, мають бути виявлені та мінімізовані відповідно до Рекомендації СМ(2020)1 Комітету Міністрів державам-членам щодо впливу алгоритмічних систем на права людини.

71. Сторонні інструменти, такі як пошукові системи, не повинні мати можливості отримувати дані про обшуки та осіб, які їх здійснюють.

Рекомендація № 12 щодо анонімізації та псевдонімізації

72. *Правила анонімізації або псевдонімізації судових рішень, опублікованих онлайн, мають застосовуватися з метою ефективного захисту приватності та безпеки осіб при дотриманні принципу прозорості й доступу до інформації, що становить суспільний інтерес. Зокрема, важливо максимально зменшити ризик повторної ідентифікації та приділити особливу увагу захисту чутливих даних і вразливих осіб. Мета полягає в досягненні балансу між захистом персональних даних та необхідністю розуміння судових рішень, водночас забезпечуючи механізми перегляду в разі потреби.*

73. Правила анонімізації або псевдонімізації судових рішень, опублікованих онлайн, мають забезпечувати справедливий баланс між принципом відкритості судового розгляду, свободою доступу до інформації, що становить суспільний інтерес, і захистом персональних даних та правом на безпеку і приватність, гарантованими Конвенцією № 108. Якщо йдеться про чутливі дані (сексуальна орієнтація, стан здоров'я, сімейні обставини тощо) або якщо необхідно забезпечити особливий захист вразливих осіб (наприклад, неповнолітніх чи жертв сексуального насильства), анонімізації / псевдонімізації слід приділяти особливу увагу.

74. Судді завжди повинні усвідомлювати, що навіть якщо персональні дані згодом буде вилучено, особи, згадані в рішенні, усе одно можуть бути ідентифіковані. Тому особливу увагу слід приділяти превентивному підходу до захисту персональних даних, уникаючи згадування будь-яких чутливих відомостей, які не є необхідними для розуміння мотивувальної частини рішення. Також слід уникати вклучення деталей, що можуть призвести до ідентифікації сторін і не є абсолютно необхідними.

75. Правила анонімізації / псевдонімізації, зокрема щодо фізичних та юридичних осіб, повинні встановлюватися органом, відповідальним за управління судовою системою, який зобов'язаний оприлюднити та пояснити ці правила, щоб вони застосовувалися всіма, хто публікує судові рішення.

76. Анонімізація / псевдонімізація повинні якомога менше впливати на зрозумілість рішення і в усіх випадках мають забезпечувати можливість його розуміння.

77. Повторна ідентифікація повинна бути максимально ускладнена. Слід надавати перевагу використанню випадкових ініціалів або загальних позначень¹¹, а не справжніх ініціалів сторін провадження. Необхідно максимально уникати будь-якої можливості виявлення неанонімізованих персональних даних через зв'язок із конкретним номером судової справи.

¹¹ Наприклад, «Обвинувачений № 1» або «Свідок № 2».

78. Повинен бути простий і швидкий механізм подання запиту на перегляд анонімізації / псевдонімізації, який має бути належним чином висвітлений на порталі публікації.

79. У судових системах, у яких судові рішення публікуються без анонімізації або псевдонімізації, необхідно подбати про забезпечення права на забуття та принципу невпливу записів, видалених з кримінальних реєстрів.

Е. Організація

Рекомендація № 13 щодо управління публікаціями

80. Створення сталих організаційних структур, проведення консультацій із фахівцями у сфері права та співпраця між усіма задіяними службами мають забезпечити цілісність, взаємодію та відповідність публікації судових рішень чинним правовим стандартам, зокрема у сфері захисту персональних даних.

81. Національний орган, відповідальний за організацію правосуддя, повинен відігравати провідну роль у забезпеченні доступу до судових рішень і брати на себе відповідальність за процес розроблення, оброблення та представлення судової практики. Якщо таким органом не є Рада суддів, вона повинна бути залучена до цього процесу.

82. Увесь процес публікації має здійснюватися компетентною та сталою організаційною структурою. Внутрішні правила повинні визначати процеси підготовки, зведення, оброблення, поширення та засвідчення електронних судових документів, щоб гарантувати доступ до них, їхню цілісність та автентичність, а також забезпечити відповідність законодавству про захист персональних даних.

83. Судді мають брати участь у всіх рішеннях, що стосуються створення, розвитку та використання системи оприлюднення судової практики. До процесу розроблення вимог до такої системи також слід залучати інших фахівців (прокурорів, адвокатів, представників університетів).

84. Необхідно налагодити співпрацю з установами, які відповідають за ведення національних баз даних нормативно-правових актів, з метою забезпечення спільних стандартів і підходів до взаємного цитування, а також для гарантування безпечної взаємодії систем (наприклад, шляхом забезпечення зв'язку між пошуком судової практики та відповідними положеннями законодавства й навпаки).

Рекомендація № 14 щодо проектування та розроблення

85. Слід приділяти особливу увагу необхідності стратегічного планування з боку судової влади та оцінювання вимог до оприлюднення судових рішень з урахуванням потреб кінцевих користувачів і розвитку технологій. Важливо залучати суддів та консультуватися із зовнішніми експертами з метою впровадження передових практик і новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, при дотриманні етичних принципів і прав людини. Такі заходи забезпечують відповідність системи потребам різних категорій користувачів та дають змогу ефективно реагувати на виклики, пов'язані з технологічним розвитком.

86. Відповідний національний орган, за потреби в консультації з Радою правосуддя, має нести відповідальність за стратегічне планування, оцінювання потреб й архітектурне проектування.

87. Технічні вимоги користувачів мають розроблятися внутрішніми групами кінцевих користувачів, які володіють достатніми знаннями та практичним досвідом. Незалежно від того, який орган відповідає за управління інформаційними технологіями, необхідно забезпечити активну участь суддів у прийнятті рішень щодо ІКТ у найширшому розумінні цього поняття¹².

¹² Висновок Консультативної ради європейських суддів (КРЕС) № (2011)14 «Правосуддя та інформаційні технології (ІТ)».

88. Якщо в системі оприлюднення судової практики використовується штучний інтелект, розробникам і проєктувальникам слід розглянути можливість створення незалежних експертних груп відповідно до Керівних принципів щодо штучного інтелекту та захисту даних¹³, щоб уникнути ризику упередженості та забезпечити етичне використання ШІ, засноване на правах людини.

Рекомендація № 15 щодо людського капіталу та навчання

89. Система оприлюднення судових рішень в онлайн-режимі повинна мати достатній кадровий ресурс, укомплектований кваліфікованими фахівцями для забезпечення її ефективного функціонування. Постійне спеціалізоване навчання та стратегічне управління кадровим потенціалом мають гарантувати належний рівень професійної компетентності персоналу та сталість відповідного процесу.

90. У системі оприлюднення судової практики має бути достатня кількість добре підготовлених і відданих своїй справі працівників, а також запроваджена довгострокова кадрова політика для забезпечення її надійності, ефективності та сталості.

91. Спеціалізоване навчання з питань судової практики та використання ІТ-інструментів має бути невід'ємною частиною системи безперервної освіти.

92. Потреби в навчанні слід визначати ще на початкових етапах реалізації проєкту, а навчальну програму планувати у співпраці з представниками користувачів, чий практичний досвід «на передовій» є надзвичайно важливим¹⁴.

93. Навчальні матеріали та інструкції для внутрішніх і зовнішніх користувачів, а також для фахівців у сфері правосуддя є необхідними для забезпечення повноцінного використання системи й досягнення її цілей.

Рекомендація № 16 щодо постійного вдосконалення процесів

94. Слід створити службу підтримки користувачів і впровадити механізми моніторингу з метою постійного покращення якості та ефективності функціонування системи.

95. Служба підтримки має бути доступною як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів. З метою забезпечення уніфікованості системи організація роботи служби підтримки повинна залишатися в компетенції найвищого національного судового органу.

96. Використання системи оприлюднення судової практики має підлягати моніторингу та оцінюванню. При цьому слід враховувати такі показники, як кількість користувачів, звернень і запитів, а також найбільш часті пошукові запити. Регулярні опитування щодо рівня задоволеності користувачів і збирання пропозицій щодо вдосконалення можуть сприяти підвищенню якості та ефективності системи.

¹³ Керівні принципи щодо штучного інтелекту та захисту даних, Консультативний комітет Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних, 25 січня 2019 року, T-PD(2019)01, див. <https://rm.coe.int/lignes-directrices-sur-l-intelligence-artificielle-et-la-protection-de/168091ff40>

¹⁴ Рекомендація Rec(2001)2 щодо економічно ефективного проєктування та реорганізації судових систем і систем правової інформації.

Додаток І: Перелік документів

Рада Європи

Рамкова конвенція Ради Європи про штучний інтелект, права людини, демократію та верховенство права, 17 травня 2024 року

Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних від 28 січня 1981 року (відома як «Конвенція № 108»)

Рекомендація CM/Rec(2018)2 Комітету Міністрів державам-членам щодо ролі та обов'язків інтернет-посередників

Рекомендація CM/Rec(2020)1 Комітету Міністрів державам-членам щодо впливу алгоритмічних систем на права людини

Рекомендація Rec(2001)2 щодо економічно ефективного проектування та перепроєктування судових систем і систем правової інформації

СЕРЕJ, Європейська етична хартія використання штучного інтелекту в судових системах та їхньому середовищі, 3–4 грудня 2018 року

СЕРЕJ, Керівні принципи щодо подання документів до суду в електронній формі (e-filing) та диджиталізації судів, СЕРЕJ(2021)15, 8–9 грудня 2021 року

Консультативна рада європейських суддів, Висновок № 14 (2011) для Комітету Міністрів Ради Європи «Правосуддя та інформаційні технології (IT)»

Консультативний комітет Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних, Керівні принципи щодо штучного інтелекту та захисту даних, T-PD(2019)01, 25 січня 2019 року

Європейський Союз

Регламент (ЄС) 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року, що встановлює гармонізовані правила щодо штучного інтелекту (відомий як «Закон про штучний інтелект»)

Директива (ЄС) 2019/1024 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору

Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних (відомий як «GDPR»).

Організація Об'єднаних Націй

ЮНЕСКО, Глобальна ініціатива ЮНЕСКО для суддів: опитування щодо використання систем штучного інтелекту працівниками судових органів, CI/DIT/2024/JI/01 Rev, 2024

Додаток II: Глосарій

Алгоритм (пошуку)

Алгоритм — це скінченна послідовність формальних правил (логічних операцій, інструкцій), що використовуються для отримання результату вз вхідних елементів. Ця послідовність може бути об'єктом автоматизованого процесу виконання і ґрунтуватися на моделях, розроблених за допомогою машинного навчання.

Анонімізація

Анонімізація — це процес оброблення персональних даних з метою повного та незворотного унеможливлення ідентифікації фізичної або юридичної особи. Отже, анонімізація передбачає, що більше немає жодного можливого зв'язку між відповідною інформацією та особою, якої вона стосується. Ідентифікація в такому разі стає абсолютно неможливою. Принципи, що регулюють захист даних, які стосуються ідентифікованої або такої, що може бути ідентифікована, фізичної особи більше не застосовуються, якщо дані є повністю анонімізованими. Див. також «Псевдонімізація».

Алгоритм пошуку — це програмне забезпечення, призначене для пошуку документів або даних за конкретним запитом кінцевого користувача. Іноді такий алгоритм є непрозорим за логікою роботи або механізмами. У цьому контексті пошуковий алгоритм має бути прозорим, добре задокументованим і зрозумілим для пояснення, аби зберегти автономність ухвалення рішень кінцевим користувачем.

API – інтерфейс прикладного програмування

Програмний модуль, який забезпечує діалог між двома або більше різними комп'ютерними системами. Використовується у спільноті відкритих даних для отримання масиву даних або оновленої інформації безпосередньо за допомогою машинного зв'язку, що дає змогу уникнути трудомісткої людської навігації.

Штучний інтелект (ШІ)

Група наук, теорій і методів, метою яких є використання машини для відтворення когнітивних здібностей людини. Сучасні розробки спрямовані на те, щоб мати можливість доручати машині складні завдання, які раніше делегувалися людині. Див. також «Система штучного інтелекту».

Система штучного інтелекту

Автоматизована система, яка для явних або неявних цілей виводить на основі отриманих вхідних даних, як генерувати вихідні результати, такі як прогнози, контент, рекомендації або рішення, які можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище. Різні системи штучного інтелекту мають різний ступінь автономності та адаптивності після розгортання (стаття 2 Рамкової конвенції Ради Європи про штучний інтелект).

Великі дані (мегадані, великий набір даних)

Термін «великі дані» стосується великого набору даних, отриманих з різномірних джерел (відкриті дані, власні дані, комерційно придбані дані). У разі судових даних, великі дані можуть бути комбінацією статистичних даних, журналів з'єднань у бізнес-програмному забезпеченні (журналів додатків), баз даних судових рішень і так далі.

Логічний оператор

Логічні оператори — це логічні конструкції, які використовуються для керування запитом до набору даних або документів за допомогою операторів АБО, І, НЕ або І НЕ. Ці оператори можна використовувати для об'єднання термінів у пошуковій системі і зробити запит більш ефективним для

цілей кінцевого користувача.

Чатбот (розмовний агент)

Комп'ютерна програма на основі штучного інтелекту, здатна відповідати на запитання вебкористувача в режимі реального часу, виконуючи роль віртуального консультанта.

Дані

Представлення інформації для автоматичного оброблення.

База даних

База даних — це «контейнер», що зберігає дані, такі як числа, дати або слова, які можуть бути оброблені комп'ютером для отримання інформації; наприклад, номери та імена, зібрані та відсортовані для формування довідника.

Вилучення даних

Практика автоматичного вилучення даних із сайту з іншого сайту, програми або програмного забезпечення з метою їх повторного використання.

Інформаційні бульбашки (Filter bubble)

Інформаційна бульбашка описує ситуацію, в якій хтось чує або бачить тільки ті новини та інформацію, які підтверджують те, у що він уже вірить, зокрема ситуацію, створену в інтернеті в результаті профілювання думки та поведінки кінцевого користувача. Цей механізм, якщо його застосувати в судовій базі даних, може попередньо фільтрувати прецедентне право на основі попереднього перегляду кінцевим користувачем, таким чином маскуючи відповідні рішення, які могли б допомогти оператору знайти правильну й повну інформацію.

Вільна ліцензія

У контексті відкритих даних термін «вільна ліцензія» означає будь-який правовий інструмент, який дає змогу користувачам отримувати доступ, повторно використовувати та поширювати набір даних з невеликими обмеженнями або взагалі без них.

Метадані

Дані, що використовуються для визначення, контекстуалізації або характеристики інших даних. У більшості застосувань в ІТ префікс «мета» означає «визначення або довідковий опис». Метадані узагальнюють основну інформацію про дані, полегшуючи пошук і маніпулювання конкретними екземплярами даних. Приклади охоплюють автора, дату створення, дату модифікації та розмір файлу. Метадані та їхній наслідок — фільтрація даних — допомагають знайти конкретний документ.

Відкриті дані

Цей термін означає загальнодоступність структурованих баз даних, які можна завантажити. Ці дані можна безкоштовно використовувати повторно відповідно до умов конкретної ліцензії, яка може визначати або забороняти певні цілі повторного використання. *Відкриті дані* не слід плутати з окремими елементами публічної інформації, доступними на вебсайтах, де не можна завантажити всю базу даних. Вони не замінюють обов'язкову публікацію певних адміністративних чи судових заходів або рішень, які вже передбачені певними законами чи підзаконними актами.

Персональні дані

Будь-яка інформація, що стосується ідентифікованої або такої, що може бути ідентифікована, фізичної особи (відомої як «суб'єкт даних»), прямо чи опосередковано. Чутливі дані охоплюють генетичні дані, біометричні дані, що однозначно ідентифікують особу, дані, що стосуються правопорушень, кримінальних проваджень і вироків та пов'язаних з ними заходів безпеки, а також будь-які дані, оскільки вони розкривають інформацію про расове або етнічне походження, політичні

погляди, членство в профспілках, релігійні чи інші переконання, стан здоров'я або статеве життя.

Профілювання

Метод автоматизованого оброблення даних, який полягає в застосуванні «профілю» до фізичної особи, зокрема, з метою прийняття рішень щодо неї, аналізу або прогнозування її особистих уподобань, поведінки та поглядів.

Псевдонімізація

Оброблення персональних даних таким чином, що вони більше не можуть бути пов'язані з конкретним суб'єктом даних без використання додаткової інформації, за умови, що ця додаткова інформація зберігається окремо та підлягає технічним і організаційним заходам, які гарантують, що персональні дані не можуть бути пов'язані з ідентифікованою фізичною особою. Див. також «Анонімізація».

Право на забуття (право на видалення)

Право вимагати від володільця якнайшвидшого видалення персональних даних, що стосуються його, за наявності законних підстав: дані більше не є необхідними для цілей, для яких вони були зібрані, суб'єкт даних відкликає згоду, на якій ґрунтується оброблення, особа заперечує проти оброблення без наявності переконливих законних підстав для оброблення, дані були оброблені незаконно, дані повинні бути видалені для дотримання правового зобов'язання, яке покладено на володільця (див. статтю 17 Регламенту (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних та про вільний рух таких даних).

Уніфікований ідентифікатор ресурсу (URI)

Уніфікований ідентифікатор ресурсу (скорочено URI) — це послідовність символів, яка однозначно та універсально ідентифікує абстрактний ресурс (наприклад, закон) або фізичний ресурс (наприклад, вебсторінку) в інтернеті. У правовій сфері URI має бути постійним і незмінним із часом, змістовним, щоб юристи могли легко ним користуватися, і прозорим, щоб сприяти зрозумілості цитування. Прикладом URI є номенклатура, що використовується в ELI та ECLI для позначення законодавства і прецедентного права відповідно.

Тезаурус

Тезаурус — це контрольований, структурований словник, у якому поняття представлені мітками. У цифровій класифікації та категоризації документів тезаурус — це контрольований перелік предметів або понять, включно з їхніми семантичними зв'язками. У цьому контексті словник — це впорядкований каталог правових понять та їхніх зв'язків (наприклад, список ключових слів).

Додаток III: Скорочення

AKN: Akoma Ntoso

Міжнародний технічний стандарт для представлення виконавчих, законодавчих і судових документів у структурованому вигляді за допомогою словника XML, присвяченого правовій сфері.

API: Інтерфейс прикладного програмування

Програмний інтерфейс, який з'єднує один програмний додаток або сервіс з іншим програмним додатком або сервісом з метою обміну даними та функціями.

ECLI: Європейський ідентифікатор судової практики

Однозначний ідентифікатор, який використовується для того, щоб зробити прецедентне право доступним онлайн у стандартизованому форматі. Він призначений для полегшення пошуку, цитування та обміну прецедентним правом в Європі. Він був прийнятий Судом Європейського Союзу та кількома державами-членами ЄС.

ELI: Європейський ідентифікатор законодавства

Унікальний ідентифікатор, призначений для полегшення цитування та пошуку законодавства в Європі. Прийнятий Європейським Союзом та кількома державами-членами ЄС.

HTML: Мова розмітки гіпертексту

Мова розмітки, призначена для представлення вебсторінок.

JSON (JavaScript Object Notation – Нотація об'єктів JavaScript)

Формат текстових даних, який використовується для представлення та передавання структурованої інформації.

ODF (OpenDocument Format – Формат відкритого документа)

Відкритий формат даних для офісних застосунків: текстових редакторів, електронних таблиць, презентацій, схем, графічних об'єктів і офісних баз даних.

RDF (Resource Description Framework – Каркас опису ресурсів)

Графова модель, призначена для формалізованого опису вебресурсів і їхніх метаданих, з метою забезпечення можливості їх автоматизованого оброблення.

URI (Uniform Resource Identifier – Уніфікований ідентифікатор ресурсу)

Послідовність символів, яка унікально й універсально ідентифікує певний абстрактний ресурс (наприклад, нормативний акт) або фізичний ресурс (наприклад, вебсторінку в інтернеті).

WAI (Web Accessibility Initiative – Ініціатива з доступності вебпростору)

Ініціатива Консорціуму Всесвітньої павутини (W3C), спрямована на розроблення технічних рішень для забезпечення доступності інтернету для осіб з інвалідністю та, ширше, для всіх, хто не має спеціальних технічних знань.

XML (Extensible Markup Language – Розширювана мова розмітки)

Мова для структурування даних, яка широко використовується для зберігання, оброблення та обміну інформацією, зокрема в мережі «Інтернет».

Додаток IV: Контрольний перелік питань щодо організаційної структури для оприлюднення судових рішень в інтернеті та доступу до правових знань

	Оберіть (так/ні)	
Управління		
До формування політики оприлюднення залучено Раду правосуддя та/або суддів.	☐	☐
Оприлюднення охоплює весь життєвий цикл (розроблення, впровадження, створення відповідної організаційної структури, оприлюднення та супровід).	☐	☐
Передбачено взаємодію з іншими судовими та правовими інформаційними системами.	☐	☐
Застосовується запобіжний підхід із запровадженням політик запобігання ризикам і процедур оцінки ризиків.	☐	☐
До оприлюднення судової практики застосовуються обов'язкові норми.	☐	☐
Створено необхідну організаційну структуру.	☐	☐
Застосовуються внутрішні правила, що регулюють організаційну структуру та внутрішні процеси.	☐	☐
Передбачено співпрацю з іншими професійними спільнотами.	☐	☐
Встановлено співпрацю з органами законодавчої влади, гармонізовано та затверджено відповідні стандарти.	☐	☐
Проектування та розроблення		
Використання сучасних інформаційних технологій забезпечує можливість публікації судових рішень із дотриманням вимог псевдонімізації.	☐	☐
Система управління файлами або документами підтримує процес збирання даних.	☐	☐
Охоплено всі галузі права та судову практику всіх судових установ – жоден бенефіціар не залишається осторонь.	☐	☐
Голова судової установи або судді залучені до розроблення відповідних функцій (наприклад, моніторинг узгодженості судової практики, навчання, ІКТ-система, спільні стандарти, такі як дотримання строків, правила анонімізації / псевдонімізації, організаційна структура, довідкова служба).	☐	☐
Технічні вимоги користувачів розробляються внутрішніми групами кінцевих користувачів, а судді активно залучені до ухвалення рішень у сфері ІТ.	☐	☐
У разі використання штучного інтелекту створюється комітет незалежних експертів відповідно до керівних принципів щодо штучного інтелекту та захисту даних.	☐	☐

Щодо системи публікації судової практики здійснюється оцінка ризиків.	☐	☐
Людський капітал та навчання		
Запроваджено довгострокову політику управління людським капіталом.	☐	☐
Потреба в ресурсах у формі кваліфікованих кадрів постійно відстежується.	☐	☐
Забезпечено належну кількість кваліфікованих, мотивованих і відданих своїй справі фахівців.	☐	☐
Судді, юридичні радники та адміністративний персонал, залучені до всього процесу публікації судової практики, враховуються та включаються до процесу підготовки кадрів.	☐	☐
Спеціалізоване навчання з питань судової практики та використання ІТ-інструментів є частиною регулярного навчального процесу для суддів та працівників апарату суду.	☐	☐
Потреби в навчанні оцінюються та враховуються на ранній стадії процесу впровадження, а представники користувачів залучаються до процесу навчання.	☐	☐
Навчальні заходи враховуються протягом усього життєвого циклу публікації судової практики; враховуються потреби та очікування різних юридичних і неюридичних спільнот.	☐	☐
До навчального процесу залучаються фахівці системи правосуддя.	☐	☐
Постійне вдосконалення		
Створено службу підтримки.	☐	☐
На платформі проводяться інформаційні та просвітницькі заходи.	☐	☐
Якість системи публікації судової практики гарантується в довгостроковій перспективі.	☐	☐
Результативність відстежується з використанням ключових показників ефективності (KPI).	☐	☐